

3

Cena Numeru

centy w Krakowie, Podgórze
i na prowincyi.

PRENUMERATA

miesięczna w Krakowie i K. 50 h. (z dostawą do domu
na prowincji z przesyłką pocztową i Kor. 50 hal. —
Prenumerata za granicę i m. 50 l., 2 r. i. r.POJEDYŃCZĄCE EKTEMPLARZ NABYWAĆ MOŻNA
WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYST-
KICH DWORACH KOLEJOWYCH.

NOWINY

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersz petytu 16 hal., za każdy następny raz 12 hal.,
drukie ogłoszenia po 4 halereze od wiersza (minimum
30 hal.). Nadane za wiersz petytu 30 hal. spody na
każdej stronie po 3 Kor. — Złazcznik 20 Kor. za tysiąc
literaty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Hupczye.
Administracja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2,
otwarta od godziny 8 rano do godziny 8 wieczoremNa Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja
Sokołowska, Pasaż Hausmana L. 2.Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340.
Ekspedycja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2.REDAKTOR NACZELNY:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI.Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340)
od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulicy Wiślna L. 2.
Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Nauka strzelania w szkołach średnich.

Podaliśmy onegdaj za pismami czekami bardzo
interesującą wiadomość, że od nowego roku
szkolnego we wszystkich gimnazjach, szkołach
realnych i równorzędnych zakładach naukowych
ma być wprowadzona nadobowiązkowa nauka
strzelania.W sprawie tej podają pisma jeszcze następu-
jące szczegóły:
Komenda obrony krajowej w Pradze zwróciła
się już do czeskiej Rady szkolnej krajowej z we-
zwaniem przedłożenia wykazów szkół, uczniów
oraz liczby potrzebnych instruktorów, karabinów,
broni, amunicji i innych przyrządów do strzelania,
z terminem odpowiedzi do 15 września b. r., po-
nieważ już z początkiem października rozpocznie
się regularna nauka strzelania w szkołach śred-
nich.Nauka strzelania zostanie zorganizowana po-
dobnie jak zabawy ruchowe t. j., że nie uczniom
ponowiały zupełną swobodę. Klasyfikacji śladowej
z tej nauki nie będzie. Udział w nauce strzela-
nia mogą brać uczniowie tylko VII i VIII. klasy
gimnazjalnej lub VI i VII. klasy szkół realnych.
W pierwszych tygodniach nauki nauczać się bę-
dzie strzelania karabinami, a to w salach gimnasty-
cznych. Po upływie słownych miarę przedsię-
wzięte będzie strzelanie ostrymi nabojami na strzel-
nicach wojskowych, a gdzie tych nie ma, na
strzelnicach miejskich. Strzelanie oddane zostają
dla uczniów bezpłatnie. Nauka strzelania
kierowana będzie w miastach garnizonowych
przez fachowych oficerów. W innych miastach
nauczyciel będą fachowi instruktorzy wojsko-
wi, pod nadzorem profesorów obecnymi z
broniami.O wynikach nauki strzelania muszą wojskowi
instruktorzy przy końcu roku na podstawie
dokonywanych przez dyrektora szkół, zawiadomienia
komendy obrony krajowej i ministerstwo obrony kra-
jowej.Jak donoszą dziś z Pragi, komenda obrony
krajowej uchwaliła wyznaczyć na cele ćwiczeń
w strzelaniu dla uczniów szkół średnich 50.000
koron; nadto ma się im dać karabinów i 150.000
nabojów, z tych 100.000 bezpłatnie, a 50.000 po
cenie własnych kosztów.Kto pamięta te „stare, dobre czasy“, kiedy to
uczniowie oddający się zbyt gorąco gimnastyce
i sportom ruchowym (zwłaszcza żłagawce) ka-
ranu karcerem, jako niepoprawnych i buntownic-
kich, nie rozumiejącym argumentów, jak się
zadawało na sprawozdaniach nauki strzelania w szko-
łach średnich w krótkim stosunkowo przeciągu
czasu dokonali. Naukę strzelania do szkół śred-
nich wprowadza się niewątpliwie dla wyrówna-
nia przepaści, jaka dzieli wojskowy i młody
od społeczeństwa. Poza tem jednak nauka ta
zaprzysięża wiele owoców dodatnich. Przyswajają
młodzi ludzie do obchodzenia się z bronią palną,
która mimo wszystko jest do dziś dnia i będzie
jeszcze przez wiele lat nieodzownym elementem
wstrząsającym wielkich społeczeństw międzynarodowych.
Przyuczają się też do wyrobienia pewnej rygorystykiści wśród młodzieży, której obecnie brak i ożywi
dawnego żołnierskiego ducha w szlachetnym słowa
zawołaniu.

Tajemniczy trup w kanapie.

Donieśliśmy wczoraj o wywołaniu w Zawa-
dach w Królestwie Polskiem zwłok nienagane-
mężczyzny, zaszytych w kanapie, porzuconej do
rzeki. Według relacji pism warszawskich sprawa
przedstawia się w następujących następstwach:We wtorek około godz. 11 rano wracająca z na-
bobsztawa w Giel na jedno z wiośniaków. Po drodze
w pobliżu Zawad w przyrodnej strudze ujrzano
wystającą z brzoza krawędź, jakiej się już zdawało,
jakieś paki. Zaczekawiona babina pobiegła do wsi i
zawiadomiła o swem odkryciu bliźniaków i dal-
szych sąsiadów oraz wójta gminy.Przy pomocy oskarżów wywołano ową pakę,
mającą przeszło 2 metry długości oraz po pół me-
tra wysokości i szerokości. Paki obkryta była w
rodzku bardzo starannie, a oprócz tego obwieszona
mocnym sznurem.W jednej jej chwili sznury zostały przecięte,
a rogowa odwinęła. Z pod rogów wysunęła się
kanapa z wierzchem ceratowym, trzymającą się
za pomocą dwóch szwów czarnej skrzyni. Po
podniesieniu wierzchu widać było ujętą wwinęte
fatro zmoczone, ceary z t. zw. lustrowymi kołnier-
szami, podbity faterem. Płaszcz ten był
krótki od kanapy, a koniec paki wypełniony był
papierem.Dopiero po podniesieniu płaszcza przedstawił
się straszny widok. Pod płaszczem futrzanym le-
żały zwłoki jakiegoś mężczyzny. Zwłoki były na-
głe, tylko przez pół okrywały się kolonora ko-
rą. Związane były w trzech miejscach: pod
szyję, ręką skrzyżowaną na pierś i związane były
bandażem, wrzącem kłęb, obwinęte papierem, ro-
wnież związane były sznurami. Na zwłokach wi-
dział się straszny ran.Nauka na miejscu robota, część róg mógł
zwrócić się na przetrzeźwienie tymu
wychwalcu. Oprócz tej rany, widnieją dwa cię-
cia na karku, na szyi około prawego ucha i na
całym ciele. Zwłoki, jak wyżej powiedziano, prze-
pasane są koszulą kolorową, na której widnieją
znaki firmy krakowskiej „Polskiewicz i Skórce-
wski, ul. Floryjańska“. Dno kanapy, na którym spo-
czywały zwłoki, wyściele nieplem niebiesko-
błękitny. Dla szczególnego wypełnienia kanapy, sbro-
żenie wiozły, oprócz futra i pledu, materac z
czarnej tkaniny, 2 poduszki: jedną bez wierzcho-
łowej postępkowej, czarnej, drugą jedwabną alu-
nową, wypełnioną puchem, o pokręconym siłono-
czerwonym z białymi siatkami.Zamordowany, mający niezwykle wydłakac-
ne ręce oraz nogi, bez odciśnięć, foremne, należał
prawdopodobnie do inteligencji; gatunek znalezio-
nej na zwłokach koszuli, do podobnej prowadzi
te konkluzji. Zamordowany liczył lat około 40.
Niewątpliwie staranne opakowanie kanapy, obcięcie
rogów, wypełnienie szczelnie węgla, dwa cenne-
mi przedmiotami, jak futro, wskazywałyby, że
kanapa ta przeznacza była koleją i że
odbywała dłuższą podróż. Być może, że sbrudnaspółnoga została na innym krańcu kraju, a sbro-
żenie, mając współników w okolicach Kłomnie
i Radomska, przesłali kanapę dla zatarcia śladów
sbrodni.Jak słychać, do Kłomnie przysła koleją w
szesmy tygodniu z Cęstochowy, odpowiadając
zewnętrznym wyglądem znalezionej w wodzie pa-
ce, kanapa, która, jak się okazuje odchrzą jakiejś
osobnik. Kanapa ta, obkryta w rogach przez trzy
dni znajdowała się na stacji, a przez ten czas,
stojąc na peronie, służyła stróżom nocnym stacy-
onu za miejsce odpoczynku.Niewątpliwie dalsze dochodzenia wyjaśnią, być
może, że niewątpliwie sągądkę, budzącą wielką sen-
sację w cielej rolniczej okolicy.Według opinii miejscowych wiośnian, samor-
dowany podobny był do piasna gminy Żytno.

Z KRAJU.

Z Białdola piszą nam: Aresztowano tutaj po-
czmistrza Kędziara, em. zandarma, który od półtora
roku dożywczego obecnie sumę 10.000 kor. i to prze-
znaczone na sędzię wiośnian. Specjalnością p. poczmis-
tra były przysyłki pieniężne z Ameryki, które prze-
trzymywał po kilka miesięcy, a reklamujący ży-
wał był czem. Kędziara usiłował upozorować kra-
dzież z włamaniem się z zewnątrz. Wyjął więc dwie
dachówki z dachu i starał się przekonać władzę, że
tak małym otworem złodziej dostał się do lokalu
pocztowego. Naturalnie doświadczeni poczmistrzowi
nie uwierzyli i wdrożono dochodzenia przeciwko nie-
mu. Na śledztwo przybył z dyrekcyj poczt p. Sal-
terman, który zarządził odstawienie Kędziara do są-
du w Wojniczu.Zamach morderczy w Tarnowie. Piszą nam
z Tarnowa: Właściciel futej fabryki kalfi Józef
Kofodziejski, został ciężko zraniony wystrzałem z re-
wolweru przez niejakiego Vogla, 15-letniego wyro-
stka, praktykanta w jego fabryce. Vogel działał ze
złości, mściąc się za udzielone napomnienie. Ranny
opiecz spójnikowego i jowialnego człowieka, pracow-
nika przychodzącego robotnikom, wymagającego je-
dnak sumiennej pracy.Stan jego bardzo powatny. Obawiają się bowiem
zakazania pracy z powodu wielkiej tuż.Z Suchoj piszą nam: Dnia 25 b. m. urządziły
dzieci w Suchoj festyn dziczyzny. Dzieci konduktu-
row kolejoowych, p. Mastalskiego i Jamki, chodząc
od domu do domu, zbierały fanty na loteryę, z której
cysty dochód w kwocie 12 koron przysłał Szan.
Redakcji „Nowin“ na pomoczenie funduszu polskiego
Kościuski. Wkrótce mają urządzić drugi festyn. Nad-
mienić wypada, że publiczność ich pięknego czynu
nie poparła, uważając to za zwykłą zabawkę dzie-
cinna, co w przyszłości nie powinno się przydarzyć.
Część dzieciom, którzy w ten sposób zaznaczają swoje
uczucia narodowe.Kurs dla gier w Skole. Wydział Związku
Polskich Tow. gimnast. sokolich urządził w roku bę-
żącym 3 tygodniowy kurs dla gier i zabaw ruchowych
oraz lekkiej atletyki. Kurs ten odbędzie się w Sko-
le, w pięknej, górskiej miejscowości, zdale od zgiełku
wielkomiejskiej i trwać będzie od 7 — 27 sierpnia.
Wydział czyni w ten sposób zadok powściąmnie odczuwaną potrzebę, by przez uwzględnienie w szer-
szym zakresie gier i zabaw ruchowych i lekkiej ate-
tyki, oprócz dotychczasowej systematycznej gimnastyki,
nadać wychowaniu fizycznemu kierunek, zgodny z no-
woczesnymi wymaganiami nauki.Wywaza się przeło Wydziału wszystkich gniazd so-
kolich o poparcie starż Związku i obalenie tego
kursu. Z pośród zgłaszających się kandydatów należy
policzyć i wysłać na kurs tych, którzy dotychczasowa
poważną działalnością i akcją, że dobrze i rozumi-
Sokolstwa leży im na sercu i tak na niewie tej u nas
dość zaniedbywanej w przyszłości z pozytywkiem pra-
cować będą.Zgłoszenia za pośrednictwem Wydziałów Tow. so-
kolich nadsyłać należy na ręce sekretarza Związku
Stanisława Biegi, ul. Sokoła 7, poczem w miarę zgło-
szeń nastąpi zawiadomienie, czy kurs ten odbędzie
się, a kandydatom przyjętym będą udzielone szcze-
gółowe wskazówki. Pomieszczenie w Skole bezpłat-
ne, a całonocne utrzymanie w kuchni sokolej ko-
szować będzie około 2 kor.Pożar zrybów i burza w Boryslawie. Z Bory-
slawia donoszą: Wczoraj wieczorem o godz. 8 min.
30 wśród ogromnej burzy zapaliły się od uderzenia
piorunu dwa zryby: Premier na Tustanowiczach i
Sroczyskiego i Bohusza na Ratocznem, ten ostatni
przed miesiącem po pożarze odbudowany. W kwa-
drans później uderzył piorun w szary syndykatu bo-
ryslawskiego. Dotychczas z 3 zrybów są z ogniu. O
wynikach z ludźmi nie ma wiadomości.Na stacji kolejowej w Boryslawie piorun zbu-
rzył budkę blokową, a pełniącego w niej służbę
zwrótnego Simiaka poparzył. Wielu robotników,
pracujących w owej chwili na placu, a między nimi
i jednego urzędnika, piorun ogłuszył, tak, że mimo
zawezwań z Drohobycza lekarzy specjalnym po-
ciągiem. Wiele szpów i lamp elektrycznych pogrucho-
tanych.

Okoliczne „potoki“ ogromnie od ulewy wezbrały.

ZE ŚWIATA.

Ukrainy genluz. Wiadomo, że w Kijowie
ma być postawiony pomnik Szweczenice, wiadomo
też, że projekt pomnika i jego wykonanie ma być
powierzone specjalnie Ukrainom. Otóż mimo, że
konkurs rozpisano co do dwa lata temu i że na-
dziano aż 60 projektów, mimo to jury ani jedne-
go nie przyjęło, nie umiarywa ani modeli, ani ak-
ców godnymi wiersza; proposita nie odpowiadają
ono wprost wymaganiom nowoczesnej estyki. Z po-
wodu tego bardzo trafiać robi „Haliczanie“ waga-
je, że stworzyć pomnik, to nie jest to samo, co
krajaż naboju portrety, smarować kryte kałem,
lub wybić okna w „kacpuchich domach“.Straszliwie zbrudził dokonaj po pijanemu okno-
latę(?) chłopiec, syn nauczyciela gimnazjalnego
w Bukarescie, Wareszkiego. Dorwawszy się pod
nieobecność rodziców do wódek, wypił jej półtora
litra poczem w ataku opilemym pochwycił nabita
strzelbę oraz i zabił strzałem w głowę swą try-
letnią siostrzyczkę, która bawiła się na podłodze. Po
samodurównu deleka zabił kilku strażami je-
go niańkę, 17-letnią dziewczynę, zanim ta zdolała
wywać mu w ręk strzelbę poczem sibi i dotąd
nie zdano go pochwycić.z sąbą od lat 26; wystarczamy sobie w zupeł-
ności. Mamy potrzebny komfort, kochamy się, mo-
żemy więc stać czoło wszelkim przeciwnościom. Na
czść zasługuje natomiast Holandczyk Barentz,
który na małym, 100-tonowym statku, odkrył Spic-
berg i przeziwował na północy, nie mając po temu
właściwie środków. Umarł w chwili, kiedy opuścił
chatę, którą sam zbudował. To było gno Amery-
kanini!A wiecie państwo — wtrąca znowu miss
Elliot, która widocznie nieszykownie się temi sprawa-
mi interesowała — wiecie, że w 273 lata potem
znalazł te chaty zeglarz Carlsen. Znajdowała się w
takim stanie, jakby ją Barentz dzień przedtem opu-
ścił. Piec stał jeszcze w sieni, broń wisiała na
ścianach, książki i instrumenty miernicze, leżały na
stole. Co to za człowiek, ten Barents! Jakżeż mo-
żna nie zadróżdzić życia ludzemu takim, jak Peary,
Nansen i inni, którzy rozszerzyli granice świata!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Major DRIANT.

Balonem do bieguna Północnego.

Przekład z francuskiego.

(Ciąg dalszy).

— Sir Elliot — rzekł choćby chciał, nie zawi-
szę nas do oczymy. Pani zapewne nie wie, że to
na przylb, aby rozegrać ważny zakład, a do roze-
grania tego zakładu ma już tylko 4 miesiące czasu.
Nie możemy więc zgadzać odh nawet jednego dnia,
któryby dla nas musiał stracić.— Wiem o tem — odparła Krystyna — i wy-
należy, że podziwiam odwagę i wytrwałość miss El-
liot i jej męża... Są to cyoty, które cenię najbar-
dziej; gdyby mi była Francuska, chciałabym być
Amerykanką.— Pani jest zbyt uprzejma — przerwała jej miss
Elliot, której twarz rozjaśniła się z radości. — Ale
właśnie dlatego, żeśmy wytrwali, musimy raz jeszcze
przed nastaniem długiej nocy podniegnąć podjąćwalkę z polami lodów. Puścimy się wzdłuż brzegów
Syberji, tych tragicznych wybrzeży, gdzie przed 30
laty zginęła „Jeanneta“.— Tak jest — ożwał się sir Elliot — z za-
pisów porucznika Longa, który kierował tą ekspedy-
cją, wynika...Long był także Amerykaninem — przerwała
mu fanatyczna miss Elliot.Wynika — mówił sir Elliot dalej — że na
północ od wyspy Bennetta ma się znajdować wolny
zmat morza. Dotychczas żaden podróżnik nie my-
ślał o tem, aby ten przejazd odpruścić. My go po-
szukamy i pojedziemy tak daleko na północ, jak nam
to nie pozwoli lodowe masy. To nasza ostatnia na-
dzieja, że dojdziemy do 87° szerokości geograficznej.
Spróbujemy, za wszelką cenę! Nie mogę państwa
zatrzymać na pokładzie „Gwiazdy polarnej“ z tej
prostej przyczyny, że od początku września będzie-
my zapewne zamknięci w lodowcach i że tak bę-
dziemy musi przeziwować. Jak państwo widziecie,
do Nowego Jorku...— Wrócimy najwcześniej dopiero za rok —
skłóciła miss Elliot.

— Powiedziemy raczej: za dwa lata, Kornelio... —

— Wieć państwo jużście przebyli jedną zimę
wśród śniegów i lodów? — spytał porucznik Bar-
dzo zainteresowany.— Tak jest, na zachodnim wybrzeżu Gren-
landji.— Te długie zimy w ciemnościach, wśród lo-
dów, z nieszylczanym zimnem, muszą być stras-
zne — zauważyła Krystyna.

Miss Elliot potrząsa głową.

— Tak — odparła — mieliśmy temperaturę bar-
dzo niską... 44... 46 stopni poniżej zera. Ręć mar-
ża w termometrze. Ale temperatura mogła spaść
do 52°, a jeszcze można wytrzymać, tak wytrzymać
Nansen. Jednak na jachcie, takim, jak nasz, zimna się
nie odczuwa.— Na samotność nie potrzebujemy się skarżyć —
ciągnął sir Elliot — ja i moja żona nie rozstajemyZ powodu burzenia domu
przy ul. Grodzkiej 1. 58rozsprzedane zostaną
poniżej cen własnego kosztu:zegarki
zegary pendulowe
budzikipłóścienki
łańcuszki
kolczykipapierońnice
broszki
branzoletki

i wszelkie wyroby złote i srebrne oraz wyroby z chińskiego srebra

u EMILA GOLDWASSERA Kraków, ulica GRODZKA L. 58.

Także przedmioty „artystyczne”. Na wystawie w Jekaterynowsku w oddziale „artystyczno-naukowym”, w pawilonie literatury ewangelicznej, „artystów” wystawili — drwalnia figury Mikołowa na szablenu i Lwa Tołstoja ze sznurkiem na szyi. Z rozporządzenia zarządczego „ekspozycji” usunięto.

Zemsta bołacza. Gasyety rosyjskie rozpisały się szeroko o bardzo ciekawym zdarzeniu. Przed niedawnym czasem spórzały sobie bołacz gniazdo na chacie gospodarza Kornieja we wsi Młynów, w pow. izmańskim w Rosji. Kornie nie lubił tych ptaków, głównie z powodu przesad. Ujrawszy więc gniazdo bołacza, przetrząsnął je strasem. Po nymale jednak postanowił bołacza wypędzić. Wszedł więc na dach, przytulił ptaka, który siedział na jaski, wyrzucił z całą niecierpliwością z gniazda, poczem gniazdo zrujnował. Dokonawszy tego, chłopiec uspokoił się nieco.

Po kilku jednak dniach zaszeli nowo wypadek. Oto Korniej zjadłszy obiad, położył się w pobliżu chaty na murawie. Pomimo upału, spał twarde. Nagle zbudził go jakiś syk. Spojrzał i w mgnieniu oka zserwał się na nogi. W pobliżu miejsca, na którym leżał, znajdował się wąż wyprężony, gotowy do rżenia się na niego. Korniej podbiegł kapotę, która miał pod głową i rzucił na węża. poczem uderzył go kamieniem tak silnie, że wąż padł trupem na miejsce. Zaledwie jednak to uczynił i waseł do łazu, usłyszał brzęk szklenia szczyby w oknie. Obrzucił się. W oknie zobaczył głowę bołacza, który w długim swym łobzie trzymał wijącego się gada. Bołacz wypuścił węża, który dokonawszy kilka skrętów, wyrzucił się, podnosząc łeb do góry. Frzerzany włocianina krzyknął i wbiegł z łazu.

Prze cały tydzień Korniej spał w innej izbie, nawet nie zaglądając do tej świetlicy, w której bołacz wybił szczybę i puścił węża. Wreszcie zdecydował się najprzede tam i odskoczył z preestrach. W izbie kotłowało się od wędów.

Chłop zawiadomił sąsiadów, którzy przydzielawszy długie kłoty i kłócane owczarskie spodnie, utworzywszy się nadto w kłonic, rozpoczęli walkę z wężami. Oczyszczenie wiatraków zostało. Korniej wreszcie wpadł w jakiś melancholij, a na widok bołacza drżył cały.

Następnie tronu w Monako. Książę Jerzy grecki ma być powołany na następcę tronu w Monako. Jak wiadomo ks. Albert z Monako wydzielił swójegas syna Ludwika i postanowił wśród kłaków europejskich wysunąć następcę tronu. Pierwotnie zaplanowany był na następcę ks. Roland Bonaparte, mąż Maryi Blanc, córki prezydenta domu gry, ten jednak nie chciał się sympatyzować ludności. Obecnie miał paść wybór na księcia greckiego.

Zamknięcie jaskini grzy. Od kilku dni panuje w Ostendzie wśród szerokiej kół kuracuzkiej silne wzburzenie. Powód do tego była obserwacja, przeprowadzona przez policyj. domów i salonów gry, która zakończyła się ostatecznie nagłym zamknięciem sali w Kurnali. Rezerwa trawna przez pewien czas w tajemnicy, miała według świadectwa naczynych świadków przebieg następujący:

W d. 21 cze. Belgia i Belgia urządziły narodowy. W Ostendzie urządzono w Kurnali koncert, następnie miał się odbyć bal. Jazdec jednak przed skończeniem koncertu cesarz towarzyszący udala się do sali gry i wkrótce 11 stolków było czynnych przy baccarce. Towarzystwo, złożone w przeważnej części z mężczyzn, było zupełnie kosmo-polityczne. Nagle około godziny 11 wkradł się na salę prokurator w asystyency 16 ludzi i oświadczył, że bank konistuje. Równocześnie cesarz i księżniczka drzewi, druga osoba w posiadanie stawki. Na sali powstała strasna panika i krzyk. W pierwszej chwili przypuszczano, że to nie wargniecia widelcy, lecz napać bandytów. Nagle ktoś z obecných wykrzyknął na stół i zaczął po nim akakać; cesarz i zasatkowanego towarzysza posła w jego śladu.

Sala zaczęła rozbrzmiewać szalonymi okrzykami i gwałtem, które spowodowały tłumy publiczności z promienady. Kiedy policya nie chciała wpuszczać nikogo do sali, kilku Amerykanów wyłamało drzwi i cały tłum ruszył do wnętrza. Wśród objawów najżywiejszej radości rżancu się sobie wawiemie w ramiona, co czynnym w takich wypadkach złodziejom, dalo pole do popluty. Tej serdeczności zawiądzaka między innymi bar. Maurycy Herzog oraz portmonekci, która jednakże wyprzedziła później złodziejów i powródziła do właściciela.

Policya zabrala kufazki, gotówkę, szelony, 12 stolków do baccaratu i niewiata wyzyskać na stojącej w pogotowie wozech melowych. Publiczność rozproszyła się wkrótce.

Ohnydy opat. Bokser Jeffries, pokonany przez murczyca Johnsona w Reno, co wywołało znane pogromy mierzędów w Stanach Zjednoczonych, postanowie, jak się okazuje, do końca życia głuch. Straziłwie bowiem uderzenia piekół, jakie zadał mu Johnson w nocy, wywołały obustronne pęknięcie usnych bębneków.

Pokup na panny. Są jeszcze kraje na świecie,

w których kobiety nie prowadzą — liczenie. Taką obłącaną krajiną jest szaludowne emigrantów miasteczko Oukny, w Stanach Zjednoczonych. Na 600—700 mieszkanców przypada tam jedna kobieta. Nie dżwicy więc, że, gdy przed parą tygodniami wybuchł oświecenie z sześciu ośmiu, sprawiono mu owacje, a panny znalazły mężów w gotiną i to drogą publicznego przetargu. Dostawali się temu, kto dawał więcej — ojc. Jedna tylko nie chciała się zgodzić na hejtan. Kobieta miała przapaść w udele i oddała swą rękę mniej dajacemu. Ponieważ formalność przedślubna nie istnieją w Oukny, zatem w ciągu godziny przybyło młasta sześć par nowożeńców, a odcie panien stał się samotnym obywatelom miasta. One sześć oń na wydaniu nie zapobiegły jednak potrzeb miejscowych. Pozostali kawalerowie za pomocą dżwienków, błagają panny, by się chełszy przybywać do Oukny, obiecując premie do wykośseł 1000 dolarów. Amatorski znajdują się chyba.

Na lasce wicherów i fal.

W tych dniach nadeszły do Tryestu pierwsze wiadomości listowne o przebiegu podróży parowca „Trieste”, który został na ocenie Indyskim zaszkocony przez mousu, podczas gdy fale szalały mu szrubę popodową. Wiadomości są takie:

„Trieste” wypłynął z Adenu dnia 16 czerwca z lekkim wiatrem, który na drugi dzień zmienił się w silny mous. Wieczorem około godz. 7 dnia 17 czerwca dał się słyszeć huk, który zaniesłokość zaskakał. Okazało się, że szrubę popodową została strąsłaka. Pasażerom doniósł o wypadku kapitan, za pewniając ich, że nie ma niebezpieczeństwa. Z płocim niedopokładowych zrobiono zagłę i okazało się, że statek może nim posuwać się naprzód i dalej posłuszny sterowi. O to szło najwięcej, gdyż fale rżcały okretm nieustannie i bez zagli bytby zdany na ich łaskę. Wkrótce poczyniono obliczenia. Statek znajdował się o tysiąc mil morskich od Bombaju, wiatr wzmagał się nieustannie. Obrzucił fale pochylały statek na bok pod kątem 40 stopni, mimo to pasażerowie zachowywali się spokojnie i byli do myśli. — Zalogą i oficerców naprawiali nieustannie zagłę, które wiatr zdierał i pusł. Pod koniec dnia „Trieste” dawał nieustannie sygnały, wywołujące pomocy, nocą puszczano rakiety. Statek płynął z szybkością 2 mil morskich na godzinę, pochynany gwałtownym wiatrem. Na horyzoncie nie było widac żadnego okrętu, który mógłby przynieść pomoc.

Wieczorem po siedmiu dniach walki z falami, ujrano wieczorem dnia 23 czerwca na horyzoncie dym i sygnały okrętowe. Był to angielski parowiec „Lowther Range”, który płynął do Bombaju. Wymieniono sygnały i „Lowther Range” postanowił wziąć „Trieste” na linę. Radość pasażerów była nieopisana, przez całą noc nie mógł spać na pokładzie, nie mogąc doczekać się dnia.

Tymczasem morze tak się wzburyło, iż trudno było zarzucić linę z „Lowther Range” na „Trieste”. Usiłowania trwały parę dni, a gdy nakoniec „Trieste” wyszedł z zagłę i uchwycił się okładzki, linę pękła. Powtarzało się to kilkakrotnie, tak że dopiero dnia 29 czerwca „Lowther Range” mógł pociągnąć „Trieste” ku Bombajowi. Na 120 km. od latarni morskiej w Bombaju linę znów pękła i dopiero po zasygnalizowaniu do portu podjechały statki i zaczęły próbować wciągnięcia „Trieste”. Udało się to dopiero dnia 3 lipca. Ze wzruszeniem opuścili pasażerowie statek, na którym przeżyli tyle wzruszeń i byli świadkami bohaterskich wysiłków zalogi.

Z Rady miejskiej.

Ostatnie posiedzenie Rady miejskiej przed ferjami było jednym z najbardziej interesujących i stanowczo najdłuższych, trwało bowiem od godziny 6 wieczorem do pół do 12 w nocy. Dyskusja nad sprawą akcyzy i wykupa tramwaju była niezwykle ożywiona, a co więcej, data kapitalną sposobność panu radcy Paikowi do — szargania się. Lekcy przytoczył powinnowane obawów radziejskich udziału panu Paikowi — poseł Daszyński w tak ostrych słowach, że p. Paikowi odechce się chyba za bierac głosu na pełnej Radzie. Jużci, lepiej siedzieć cicho, jak wyrwać się z takimi twierdzeniami, że „gminy podmiejskie z tęsknotą czekają na ułeczenie ich do obszaru ukeczowego”. Ciekawymśi, czy wyborcy p. Paikę rzeczywiście tak są spragnieni miłości opłacania akcyzy za wszelkie artykuły żywnościowe. Po za tem komiznem wystąpieniem p. Paikę dyskusja miała przebieg bardzo poważny i rzeczowy.

Przebieg posiedzenia był następujący: Na wstępie radca Guzikowski skarzył się na zarządzenia magistratu w gminach przyłączonych, za kazuące chowania drobia i t. d., oraz podniósł potrzebę zaprowadzenia oświecenia gazowego na Krowdzy. Prezydent Leo odparł, że zarządzi, co potrzeba, by życzeniem Krowdzań stało się zadaniem.

Bilety powrotne do Zakopanego.

R. Dębicki postawił wniosek, aby magistrat poczynił starania o przywrócenie dawnych biletów powrotnych do Zakopanego, zaznaczając, że obecne zarządzenia ministerstwa kolei są porostu kpinami z ludności. Po przemowie r. Epsteina, który jako członek padstew. Rady kolejowej, przyrzekł odpowiedź dni wniosków postawił na jesiennej sesji, wniosek r. Dębickiego uchwalono.

Ul. Paderewskiego w Krakowie.

Następnie radca Godzicki wniósł nagły wniosek, aby Rada uchwaliła nadać jednej z przyległych do Placu Matejki ulicę nazwę: „ulica Paderewskiego” (oklaski), zaznaczając, że w ten sposób zwłazie się imię wielkiego mistrza i fundatora pomnił. Inglety z murami Krakowa. Wniosek odrzód ludznych oklasków Rada jednomyślnie uchwaliła.

Reforma taryfy akcyzowej.

Długa dyskusja rozwinęła się nad sprawą reformy taryfy akcyzowej, przedłożoną przez dra Zawadzkiego. Referent zaznaczył, że nowa taryfa zblizona jest do wiedeńskiej. Opodatkowaniu podlegają według niej tylko następujące artykuły: wino, mousce winny, winogrona, mousce owocowy, piwo, było rogate, owce, kozły i t. d., nieregacina, miosł świeże, drób, drzyczyna, piactwo dzikie, ryby, skorupiaki, owoce, masło i sery. Inne artykuły, ważne zarówno dla szerokiej warstw ludności, jak i dla przemysłu, np. kawa, chleb, rozmaite gatunki kasz, wosk, świeże, drzewo, węgiel, oleje i t. p. uwalniono będą od podatku spożywczych. Kraków dozna przez to ulgi w podatkach spożywczych, wyrażającej się w kwocie przeszło 280000 kor. Gmina na ten stracić nie kwotę, a ubytek jej pokryć może częściowo tylko rozszerzenie akcyzy na przyłączone gminy. Po oświadczeniu się gminy co do tej nowej taryfy przedłożona ona będzie parlamentowi.

W dyskusji p. Gross krytykował nową taryfę, zaznaczając, że opłaty za masło i ser są nie słusznem obciążeniem szerokiej rsi ludności, podczas gdy zniesienie opłat od bydła jest prezentem dla rżczników, którzy i tak cenią masę nie obniża. Mowca wystąpił również przeciw opłatom akcyzowym na owocach.

Z wywodami tymi zgodził się zupełnie radca Gertler, który podniósł, że przedewszystkiem należy się sterać o zniesienie akcyzy. Opłaty od masła i sera nie istnieją w całym państwie, tylko w Krakowie. Mowca radzi, by prezydentowi i komisiar administracyjny dać upoważnienie, aby się sterał uzyskać na najdłuższy czas najniższy czynsz dzierżawny za akcyzę.

R. poseł Daszyński zaznaczył, że sprawy tak wose przedkłada prezydent w tak spóźnionej porze, gdy wielu radców nie ma w Krakowie. Widziano, że prezydent pragnie le watne sprawy przebrzować głosami nowych radców z gmin podmiejskich, którzy są wszyscy na sali. Wkrótco mowca oświadczył, że za zawarciem kontraktu z rżdem nie na 12, ale na 3 lata.

R. pos. Federowicz oświadcza się za przyjęciem proponowanej taryfy; nie należy udzielać jej ządaniem usunięcia istniejących już opłat od masła i sera, bo to nie spowodowałoby znizki cen masła.

Prezydent dr. Leo, wskazał, że przy pomocy Kół polskiego dwukrotnie udało się obniżyć czynsz za akcyzę, gdy dochód z niej zmniejszył. Czy lat pięciu akcyza rozwija się bujnie, dochód z niej podniósł się o 160.000 koron rocznie. Dzisiaj przy tych cyfrach minister odmawia nie tylko opustu, ale żąda podwyższenia czynszu. Dalej prezydent wskazał, że od 1 stycznia 1911 roku musimy albo zatrzymać dotychczasową taryfę, na co rząd chętnie się zgadzi, albo wprowadzić nową. W nowej taryfie zatrzymamy, stosownie do uchwały Rady, dotychczasowe opłaty na bydło i mięso, aby go nie podwyższyć; ubytek dochodów z tego tytułu postanowiono wynagrodzić za trzymaniem opłat na masło i podniesieniem opłaty na owoce. Minister oświadczył stanowczo, że od czynszu 450.000 koron nie odstąpi. Prezydent omówił jeszcze ządanie r. m. Daszyńskiego i Grossa o podjęcie przez magistrat stępowo co do wprowadzenia podatku gminnego od przyrostu wartości. Magistrat przygłowił już projekt takiej ustawy i projekt ten będzie po wakacyjnych przedłożony. Gminę czekają nowe większe wydatki na uposażanie gmin przyłączonych, na lepszą administrację miasta i na różne niezbędne inwestycje. Na takie cele trzeba mieć pewne rezerwy, a taką rezerwę będzie podatek od przyrostu wartości i ten podatek ma na celu zapobieżenie gospodarce deficytowej.

Przemawiali jeszcze dr. Gross, dr. Gertler, r. Kosobucki, który czynił zarzuty posłom, że nie wystarali się o zniesienie akcyzy w Krakowie, wreszcie ośwał się p. Paikę. Oświadczył on, że mięso i masło w Krakowie nie jest zużyciem tak drogie (!!) bo ludność gmin podmiejskich udaje się za zakupnem mięsa i masła do Krakowa, wobec czego zgadza się w zupełności z wnioskami komisiar i wyraża życzenie gmin podmiejskich, które reprezentuje, aby (z najdłuższ) weszły to obręb akcyzowy. (Wesołość).

R. Daszyński wystąpił z ostrą krytyką oświadczenia p. Paikę i twierdzenia, jakoby ubogo ludność gmin podmiejskich uważała się do elegancji jak w Krakowie po zakupie mięsa i jakoby z racy możliwości kupowania w nich tęsknota do akcyzy. Gdy p. Daszyński wystąpił przeciw nalenociu opłaty na masło i ser, p. Paikę zawołał, że: „nie jest to nie straszne, bo krowy, jakie są w gminach podmiejskich, wystarczą do produkcji sera i masła w ilości potrzebnej dla ludności tych dzielnic.

R. Daszyński: Ile tych krow i gdzie są? R. Paikę: W folwarkach podmiejskich. R. Daszyński: To pan chyba jesteś przedstawicielem tych folwarków, a nie ubogiej ludności gmin podmiejskich.

R. Paikę: Pan tak występuje przeciw opłacie od masła i sera a w parlamencie głosował, pan za podatkami według tychże ministrów.

R. Daszyński: To już obrażając! — Zanim pan chce o tem mówić, niech pan czyta gazety!

W końcu swojego przemówienia r. Daszyński oświadcza, że taki radca jak p. Paikę, który ośmiela się wyzwać kłęk podatkowych na ludność, zasługuje na to aby go umieścić w Muzeum narodowym, jako osobliwy okaz z XX w.

Prezydent zwraca uwagę mowcy, aby nie obrażał r. Paikę.

R. Daszyński: Czyż to jest obraza? — Ja byłbym dumny, gdybym mógł dostać się do Muzeum narodowego (ogólna wesołość). Mówiąc w dalszym ciągu o obecności szerszych mas podczas obrad Rady miejskiej stwierdził, że wtedy nie będzie takich, jak p. Paikę radców, którzy, korzystając z ogólnego nastroju, dają z całą zużycielnością do obciążenia ludności podatkami.

Za użycie słów: „zuchwała śmiałość” przwołał prezydent mowcę do porządku.

W głosowaniu Rada odrzuciła poprawki r. m. Daszyńskiego i Grossa co do zniesienia opłat od masła i sera i zniesienia opłat od owoców, natomiast uchwaliła wszystkie pozycje opłat według projektu rządowego.

Sprawa tramwajowa.

Imieniem komisiar tramwajowy przedłożył prezydent dr. Leo wnioski co do zakupu przez gminę takiej liczby akcyj tramwajowych, która by dawała większość dwóch trzecich na zgromadzeniach akcyzarysz i pozwoliła przeprowadzić odpowiednie rozszerzenie sieci elektrycznej i ulepszenia ruchu. Nad wnioskami tymi, które omówiliśmy w jednym z poprzednich numerów „Nowin”, wyrażała się ożywiona dyskusja.

R. Heuman podniósł, że takie wykupno tramwaju nie jest interesem korzystnym, ale że względu na rozszerzenie sieci tramwajowej w mieście koniecznem.

R. Daszyński był zdania, że najlepiej byłoby kupić całe przedsiębiorstwo. Tak samo twierdził dr. Gross, który wyrażał, że kupowanie akcyj nie na żadnego celu, bo za rok lub pół gmina będzie musiała za względu podatkowych zakupić całą sieć tramwajową. Imieniem demokratów złożył radca Petelcz deklarację, oświadczaając się za wykupnem całego tramwaju, co byłoby najkorzystniejszym.

Prez. Leo o odpowiedzi zaznaczył: komisiar tramwajowa doszła do przekonania, że zakupno akcyj jest lepszym dla gminy interesem, aniżeli wykupno całego zakładu.

Rada uchwaliła przedłożone przez prezydenta wnioski w sprawie zakupu akcyj, poczem o godz. 10:45 zamknięto posiedzenie jawne.

Na tajnym posiedzeniu, które trwało do godziny 11:30 w nocy, Rada zamianowała dyrektorem Muzeum techniczno-przemysłowego int. p. Stanisława Adolfa Tilla, oraz nadała prezent na stanisław naukowielki w szkole Mickiewicza p. Leontynie Owczarzewiczównie.

Co słychać w mieście?

Wydzierżawienie placu na Błoniach. Na wzorajszym tajnym posiedzeniu Rady m. Krakowa uchwaliła wydzierżawić na jeden rok plac na Błoniach, zajęty pod boisko sokolskie w czasie ostatniego zlotu, p. drowi Tadeuszowi Dąbrowskiemu. Plac będzie używany na różne popisy konne, gimnastyczne, igrzyska, zabawy ludowe it. Spółka porozumie się z właścicielami budynku, obejmującego trybunę dla widzów, tak, że całe boisko w obecnym stanie będzie utrzymane.

Z Pałacu sztuki. Na wystawę obrazów w pałacu sztuk pięknych nadeszły trzy obrazy H. Piątkowskiego z warszawy.

Urnożył się wypanie kupa grunwaldzkiej. „Straż polska” zawiadamia, że niedługo zjazd okolicznego ludu Niepołomce w celu spyanie kupa grunwaldzkiej z powodu niepogody odłożony został na niedzielę 31 b. m. W uroczystości wezmą udział księża, bandery wołosian, oraz delegacye różnych stowarzyszeń. „Straż polska” w porozumieniu z komitetem miejscowym zaprasza gorąco p. T. Publiczność, oraz tutejsze stowarzyszenie do wzięcia udziału w tej uroczystości.

Zmiana firmy.

Największy skład przyborów i szat kościelnych artykułów dewocyjnych — poleca po najtańszych cenach:

== KONSTANTY WITKOWSKI KORDAS ==

przedtem — ST. PRZYBYLSKI

W KRAKOWIE, Rynek główny, Linia A—B L. 46/G.

Wyjazd o godz. 3 po poł. — powrót o 10-tej wieczór. Bilety nabycia można w lokalu „Strazy polskiej” Floryańska 1, I-sze p., codziennie od godz. 10 — 1 i 4 — 8 po poł. i w dzień odjazdu do godz. poł do 2-giej. Cena biletu tam i z powrotem 1 kor. 40 hal. — Bilety zakupione na poprzednią wieczór można wymienić w lokalu „Strazy polskiej”.

Ignacy Paderewski powrócił z Zakopanego do Krakowa i zamieszkał w Grand hotelu. Dziś lub jutro państwo Paderewscy wyjadą do Szwajcaryi.

Pocztówki z pomnikiem Jagiełły. Nakładem T. S. L., które, jak wiadomo, otrzymało od mistrza Paderewskiego prawo wyłącznej reprodukcji pomnika Jagiełły na rzecz szkół kresowych T. S. L. wysłała z druku artystycznie wykonana seria kart pocztowych, obejmująca sześć kart, a mianowicie: 1) chwilę odstąpienia pomnika, 2) całość od strony zachodniej, oraz pojedyncze grupy, 3) Wilota nad zwłokami W. Mistra, 4) Zbieranie sztandarów, 5) Otrzymywanie zwycięstwa i 6) Kmieć wyzwolił. Pocztówki są do nabycia we wszystkich ważniejszych składach papieru i w Zarządzie Głównym T. S. L. Kraków, Floryańska 15. — Zarząd Główny T. S. L. zwraca się do kupujących publiczność z usilną prośbą, aby przy zakupie domagała się wyłącznie tylko pocztówek, zaopatrzonych w ochronny znak T. S. L., gwarantujący jedynie, że dojdzie z tego źródła estetyczny, będzie obrócony na rzecz obrony kresów.

Listy składkowe T. S. L. 3 Maja. Zarząd Główny T. S. L. prosi wszystkich posiadaczy list składkowych na dar narodowy 3 Maja, aby zwrócili je jak najprędzej wraz z zebranymi składkami. Równocześnie zawiadamia, że na 20 tysięcy rozestających zwrócono dotychczas załadowo 4143 list, t. j. niepełna 26 proc. Na listy te zebrano do dnia 27 m. koron 35.600,82.

Związek ekonomiczny urzędników, profesorów i nauczycieli przypomina swym członkom, że w sobotę, jak zwykle, sprzedawad będzie wędliny, masło deserowe i kuchenne tudzież kawy i herbatę w sklepie związku przy placu św. Ducha obok kościoła św. Krzyża.

Zbieranie emigracyjne. Dnia 2-go sierpnia o g. 4-tej po południu w sali posiedzeń Tow. rolniczego (plac Szczepański) odbędzie się zebranie, na którym p. M. Steczyński, prezes Związku Narodowego Polskiego w Chicago i p. R. Abczyński, wiceprez, i gość Związku mówić będą o życiu Polonii amerykańskiej i sposobach nawiązania między nią a krajem ojczystym większej łączności, poczem na temat ten prowadzona będzie wymiana zdań. Ktoby w zebraniu zyczył sobie wziąć udział a dotychczas nie otrzymał zaproszenia, zachęca zwrócić się do dyrektora Polskiego Tow. Emigracyjnego (telefon 1013).

Teatr ludowy w Parku Krakowskim. Dziś wystawia teatr ludowy operetki Krema i Lindu'a „Polaniec 6666” z muzyką Ziehrera. Żadna inna operetka nie dorównywa tej komizmem i kolizjami akcy, a piękna muzyka Ziehrera uzupełnia całość widowiska. W „Posłańcu” wystąpi p. Jadwiga Brzozowska. — W sobotę premiera znakomitej farsy pełnej dowcipu i humoru, „Zoko, malpa brazylijska”. — W niedzielę po południu dla szerszych warstw „Królowa przedmieść”. — W poniedziałek po dużej przerwie „Jadzia do wszystkiego”, która zyskała sukces na ostatnich przedstawieniach.

W „Chromefotokopie” w ul. Floryańskiej 1, 4 (partier) będzie wystawiona począwszy od soboty wesołomoralny obraz tytułowy, zbiorowa seria zdjętych z natury bardzo pięknych i interesujących widoków z Zakopanego oraz z wycieczki do Morskiego Oka i naszych uroczych Tatr.

Ruch pocągów dla pątników do Kalwaryi Zabrzeżyńskiej. Z Dyrekcji kolei północnej donoszą nam: Ze względu na pilnoznymi do Kalwaryi Zabrzeżyńskiej od 5-go do włącznie 15-go sierpnia b. r. i od 27-go sierpnia do włącznie 8-go września b. r. wyjdzie się dla pątników w powyż-

wymienionych dniach, a na żądanie już 4-go włącznie 26-go sierpnia b. r. we wszystkich stacjach i przystankach szlaku Frydek-Mistek-Bielsk-Kalwaryja Zabrzeżyńska (z wyjątkiem Barwałd górny) tudzież w Oświęcimiu, Jawiszowiecach, Dziadziach, Vacum Oil Company, Czechowicach, Wilkowicach, Bystrzycy, Łodygowicach i Żywcu po poł. w przyjazdach i odjazdach jazdy objazdowych pocągów, jak do niej podanych, według potrzeb w tym czasie kursujących osobnych osobowych pocągów bilety powrotne. Dla jazdy z Kalwaryi Zabrzeżyńskiej do stacji i przystanków wyżej wymienionych wydaje się tylko bilety po zwykłej pojedynczej cenie jazdy.

Bilety powrotne ważne są na dni 8, nie wliczając niedziel i świąt.

Oprócz codziennych kursujących osobnych pocągów, kursować będą w razie potrzeby następujące osobne pociągi osobowe:

Z Bielska do Kalwaryi Zabrzeżyńskiej: Dnia 6-go i 7-go sierpnia b. r. osobny pociąg osobowy Nr. 2313 S. (odjazd z Bielska o g. 6 m. 33 rano, przyjazd do Kalwaryi Zembr. o g. 9 m. 33 przed poł.).

Z Kalwaryi Zabrzeżyńskiej do Bielska w razie potrzeby: Dnia 15-go sierpnia b. r. osobny pociąg osobowy Nr. 2340 S. (odjazd z Kalwaryi Zembr. o g. 1 m. 29 po poł., przyjazd do Bielska o g. 4 m. 17 po poł.). Nr. 2342 S. (odj. z Kalwaryi Zembr. o g. 2 m. 26 po poł., przyj. do Bielska o g. 5 m. 18 po poł.) i Nr. 2344 S. (odj. z Kalwaryi Zembr. o g. 4 m. 15 po poł., przyj. do Bielska o g. 7 m. 5 wieczór).

Z Bielska do Żywca w razie potrzeby: Dnia 15-go sierpnia b. r. osobny pociąg osobowy Nr. 1357 A. (odj. z Bielska o g. 6 m. 18 wieczór, przyjazd do Żywca o g. 7 m. 50 w noc).

Wszystkie te osobne pociągi zatrzymywane są będą we wszystkich stacjach i przystankach osobowych.

Cudowny rabin. Ludność żydowska galicyjskich wiosek i miasteczek od dłuższego już czasu była uszczęśliwiana przez „cudownego” rabina, który objeżdżał wieś i miasteczka na wózku w towarzystwie pewnego izraelity, tzw. Gabe. Rabin ten sprzedawał uboższej ludności wszelkie „cudowne” leki, pomiędzy których najwzajemniejszemu lekarstwu miała być fluacja wody z 4 k. jako lekarstwo na reumatyzm. Prócz tego raspisywał swoich odbiorców kartkami reklamowymi z pytaniami, na które, dając odpowiedzi, może każdemu wywrócić, czy będzie szczęśliwy, czy nie, jakie błogosławieństwo zesłał Jehowa na jego rodzinę i t. d. Za wróżby, porady lekarskie i leki wyłudzał od ludności kwoty pieniędzy. Nie poprzestawał jednak tylko na tem. Przedstawiał się także za człowieka nieszczęśliwego, obciążonego liczną rodziną, która zmuszona jest żyć w nędzy pod czas jego nieobecności, spowodowanej wędrowką dla dobra innych. Nic dziwnego, że współwznowcy jego nie szczędził datków, aby wesprzeć „cudownego” rabina, to też długi czas powodziło mu się bardzo dobrze. Trzeba było jednak nieszczęścia, że „Gabe”, niezbędnie zerwać z oszustwem, którego poznał dobrze i pozostał w jednym z miasteczek. Na to nie chciał się jednak zgodzić rabin, powołując się na umowę, gwarantując mu księgę i emsta. Grody tu miały ten skutek, że „Gabe” po przybyciu do Krakowa z rabinem zdradził go przed policją, wyświadczył jego sprawki. Policja aresztowała więc wczoraj „cudotwórcę” i stwierdziła, że nazywa się Chaim Ackermann, liczy lat 53, pochodzi z Jass w Rumunii, a rodzina jego mieszka w Tergu Nantli (Rumunia), gdzie Ackermann posiada kółeczko kamienie i znany jest ze swych bogactw. Tymczasowe dochodzenia policyjne wykazały, że Ackermann był już karany na Węgrzech kilkakrotnie za oszustwa.

Zegarek do odnalezienia. W depozycie w aresztu policyjnych „pod legawością” złożono srebrny zegarek z łańcuszkiem i medalionem, odebrany dłu-

szej nocy od podejrzanego osoby. Właściciel może go odebrać po udowodnieniu własności.

Wędrowni skradziony pieniądze. Dnia 24-go b. m. zakradł się przez otwarte okno do mieszkanka p. Arminsteiner, żony właściciela cegielni na Kapełance w Zakrzków, 17-letni robotnik cegielni, Józef Piskacz i skradł z pokoi 60 koron w banknotach, kilka koron drobnymi, kolczyki z brylantami i perły kluczy. Z tą zdobyczą przyszedł do cegielni, gdzie zastał 17-letniego A. Witkowskiego i 24-letniego St. Dąbrowskiego, ceglarzy; jednemu z nich dał 3 kor., drugiemu 2 kor., aby go nie zdradzili. Pieniądze dał do przechowania Witkowskiemu, który z wręczoną kwotą zabrał 20 koron i przeznaczył je na wspólną zabawę, część zaś wręczył znowu do przechowania niemiemu Rukowi, a resztę ukrył na wierzbie. Siołówek ten odkrył St. Dąbrowski, pieniądze zabrał i dał je znowu do przechowania niemiemu Witkowskiego. Nie wiadomo dokąd wędrowały w ten sposób skradzione pieniądze, ale policja dowiedziała się o kradzieży i aresztowała wszystkich uczestników zabawy, jaką wyprawiał Witkowski za skradzione pieniądze. Po przeprowadzeniu dochodzeń odstawiono do sądu Józefa Piskacza i Antoniego Dąbrowskiego.

Niefortunny jeźdźce. Wczoraj wieczorem jechal konno ulicą Grodzką sługiży Nikoła Gorymcyk, ale nie umiał kierować koniem, nie mógł cofnąć go ani skierować w bok przed nadjeżdżającym tramwajem. Nastąpiło zdarzenie. Postrachony koń upadł wraz z jeźdźcą na bruk. Upadek był niebezpieczny, bo koń pokaleczył się, a sługiży doznał całego szeregu obrażeń na ciele. Pogotowie przewiozło go do szpitala św. Łazarza.

Z podgórza. Użyj koń? Wczoraj przychwycono w ul. Krakusa gniazdo konia, chodzącego samopusz. Konia umieszczono w stajni zajazdu „Pod białym orłem”.

Kradzież. Dzisiaj skradziono na targu p. Kat. Łazarewicz portmonek z 48 kor. Podczas targowania ziemniaków powstał nagle kłopot p. Kat. Łazarewicz, który najpewniej przez „dolinarzy” i w ścisłym tym wygnęciu p. L. z kieszeni portmonetu. Poszkodowana doniosła o kradzieży policji.

Z kroniki żelobnej. Róża Benzak, przeżywszy lat 17, zmarła w Krakowie d. 27 b. m.

Repertuar teatru miejskiego:

Pląsk: „Mijona” opera.
Sobota: „Rozmowa” operetka.
Niedziela: „Czyżbyś” opera.
Niedziela wiecz.: „Wale miłośni” operetka.

Repertuar teatru ludowego:

W Parku: „Polaniec 6666”. Na Rajkowie:
Pląsk: „Zoko, malpa brazylijska”.
Sobota: „Zoko, malpa brazylijska”.
Niedziela: „Zoko, malpa brazylijska”.
Niedziela wiecz.: „Zoko, malpa brazylijska”.

Telegamy „Nowin”.

Nauka strzelania w szkolach. Wiedeń. „Freundenblatt” omawia dziś w artykule wstępny projekt zaprowadzenia nauki strzelania w dwóch wyższych klasach szkół średnich. Projekt ten stoi w związku z zamieszczeniem sprawozdaniem dwuletniej służby wojskowej. Z czasem okazać się potrzeba rozszerzenia nauki strzelania i na inne warstwy młodzieży, dziś zaś korzystają z niej jedynie tylko młodzież, z której rekrutują się jedyni żołnierze.

Posiłek dla Orpigenów. Londyn. „Montreal Star” oświadcza, że otrzymała z okrętu „Montrose” marmeladę, donosząc, że Crippen jest zrzeczony na jego po-

swobodnie zwiastu z sofy. Śliczna dłoń, o długich, wąskich palcach, z paznokciami, podobnymi do różowych plątków pączka róż, nęciła jego oczy. Zbliżył się cicho i ustami musnął jej kształną rękę. Choć pieszczota była tak delikatna, Kasia otwierała oczy i, już obco uspokojona, uśmiechnęła się do męża.

Dzień minął bez dalszych zajęć. Wyszli na spacer, nie na obiad, wieczorem byli w teatrze i zamknięci powrócili rychło do domu, aby się oddać do spoczynku. Ani jedno, ani drugie nie wspominało słowem o wypadku, który rano zakłócił ich spokój.

Niebawem zasnęli oboje.

Nagle w nocy Kasia obudziła się. Nic w domu nie poruszyło się, cisza panowała dokoła, a przecież Kazi zdawało się, że jakiś szmer przetrwał jej sen, jeden z tych szmerów, których oczekuje się powtórzenia, siedząc bez ruchu w łóżku i nadsłuchując z bijącym sercem.

Instynktownie wyciągnęła rękę, dotknęła się ramienia Stanisława.

To dotknięcie jej uspokoiło.

Pierwsza minuta minęła, potem druga; nie się nie poruszyło...

klądzie. Inne depesze donoszą, że na pokładzie „Montrose” nie ma jednak kochanki Crippena, miss La Neve.

Szef policyi kanadyjskiej oświadcza, że natychmiast po przybyciu okrętu „Montrose” do wyspy Pimouth, uda się w towarzyszywie detektyw Dewa na pokład i dokona aresztowania, jeżeli Dew rozpozna w Robbienie Crippena.

Gdyby Crippen nie było na pokładzie „Montrose”, to w takim razie odszukanie jego śladu byłoby prawie niemożliwe, albowiem po nadejściu telegramów z „Montrose”, donoszących, że Crippen jest na jego pokładzie, naniechano śledztwa w innych kierunkach.

Aeroplany i pancerniki.

Nowy lot. Rad Stano Zjednoczonych poczynił w tajemnicy doświadczenia z rzucając bomb z aeroplanów. Za pomocą pocisków rzuconych z aeroplanów, udało się przebić grubą płytę pancerną. Komitet, który kierował temi próbami, zaproponował rządowi Stanów Zjednoczonych zakup pewnej ilości aeroplanów.

KAKI HUMORYSTYCZNY.

Trafna przepowiednia.
— Co ci ta iluzja cyganek przepowiedziała?
— Ze wkrótce poniosę wielką stratę.
— No i sprawdziło się?
— Tak, teraz po jej wyjściu spotrafiłem się, że mi brak zegarka z łańcuszkiem.

NADESZŁA.

za która redakcja nie bierze odpowiedzialności.

RADCA CESARSKI

Dr. Mieczysław Nartowski

ordynuje od 8-9 rano i od 3-4 po pop.

w chorobach wewnętrznych i nerwowych

Kraków, Plac Szczepański 1. 5.

Kto potrzebuje obuwia, ulechać się przekona.

WOJCIECH KAPERA

w Krakowie, ul. Sławkowska 24

(w domu XX. Kierczyńskich)

odznaczony najwyższą nagrodą w wystawie w Paryżu 1908 r.

wykonuje i ma na składzie

Obuwie męskie, damskie i dziecięce

z najlepszego materiału, 1909

według faasonów francuskich i angielskich.

„Tygodnik narodowy”

ilustrowany

największe i najładniejsze pismo

ilustrowane.

Przedpłata rocznie 9 koron, półrocznie

4-80 kor., kwartalnie 2-40 kor.

Co tydzień zeszyty objętości 32 stron

w kolorowej okładce.

Administracja Kraków,

Wiślna 2, róg Rynku.

Przesłamy odwolne prenumeratę na drugie półrocz.

Zwolta obawy jej pierzchały. Widocznie uległa jakimś złudzeniom; zapewne było to skutkiem otrzymanej zrana strasznej wiadomości.

Nagle zadrażliła całym ciałem i ledwo stłumiona krzyk błę. Uderzenie tępe, krótkie i gwałtowne wstrząsnęło wewnętrzną ścianą jej tonu.

Na skronie wystąpiły jej kropelki zimnego potu; oboma rękami cisnęła swe łono marmurzyste, w którym tajemnicze życie się ozwało — i czekała.

Teraz doznała wrażenia jakiegoś lekkiego, ledwo dostrzegalnego tarcia o ścianę łona, które przerywało było tętnieniem jakby tysiąca nadek palących.

Alie niebawem drugie uderzenie nią wstrząsnęło, potem trzecie; każde silniejsze od poprzedniego i wolniej następujące.

Potem ustąpiło wszystko. Bezładna, zdrętwiała leżąc na pościeli oczy miała szeroko rozwarze i patrzyła, jak w śnie w oknie zaczął szareć, jak ciemność nocy ustępowała perłowemu blaskom budzącego się dnia.

Jedna myśl huczała w głowie młodej kobiety: Jestem matką.

Matką!

(C d. n.).

PANNA KAZIA

powieść współczesna.

Clare Dalry.

I podczas gdy mąż, nazbyt jej stanem zanępkoszony, aby mógł zdziwić się jej zmieszaniu, starał się ją uspokoić i rozerwać, siedział na nieruchomości, z oczami, wpatrzonymi w próżnię. I naraż przed wzrokiem jej duszy stanął obraz tak wyrazisty, jakby na palu patrzyła cieleniem oczami, obraz zwłok mężczyzny, wyciągniętego na łóżu szpitalnym, męczynny, który ją posiadał gwałtem, którą ją trzymał w swych ramionach. Zamknęły się na zawsze te oczy, które ujrzały tajemnice jej ciała. Wystygłe i bezkresne są te usta, które ją nauczyły szoki pocałunków! Serce Kazi ścisnęło się, wionął ku niej lodowy powiew śmierci. Dytogata, tuląc się do swego męża.

Ach — szepiała — zostań przy mnie, blisko, tak blisko!

Stanisław podniósł ją i posadził sobie na kolanach. Teraz, krzyjąc głowę na jej piersi, czuła cicho, wstrząsała płaczem. On całował jej włosy, na

wpół rozspłcone i kark, złotym puchem okryty. Czując jak tak blisko koło siebie, tak drżąc i omiadał, nie mógł oprzeć się pożądaniu. Zanosił ją na sofę i zamknął drzwi.

Wróciwszy ku niej, ułożył przy jej wargach, a usta jego, wypłynęły z jej oczu, szukały jej ust. Ale po raz pierwszy, odjął się pokochał, znalazł jej zimnem, martwym. Nie ma wrażeń boleśnieszego... Mimo to te zimne usta nęciły go i pościagały. Drżącymi palcami rozpoznał kształt stanki. Ale ona, gdy poznała, czego żąda, odepchnęła jego wyciągnięte ramiona.

Ach nie, nie teraz, proszę cię; jestem słaba... Odstąpił od niej ze ściśniętym sercem. Usiadł opodal niej, gotów na cierpienia, jak wszyscy, których życie znajduje wyraz w kochaniu. Skutkiem zwykłego nerwowego ataku, zdawało mu się, że jego ciele szczyście rozpadła się w gruzy. Siedział tak cicho, bez ruchu, wpatrzony w ułoczną, która przynależała do niego.

Kasia wśród tej ułoczn. Stanisław nie spuszczał oczu z ułoczn; nigdy nie wydawała mu się piękniejszą. Jedno ramię podłożyła sobie pod głowę, drugie

REKAWICZKI damskie niciane, jedwabne, glace włoskie po K. 2-50 para, kolorowe białe i czarne oraz duńskie; **męskie i dziecięce niciane** po K. 2-50 para, kolorowe białe i czarne
Stefan POREBSKI Kraków, **RYNEK 32** W niedzielę i święta zamknięte.

Tylko co wyszło z druku dzieł
ko p. t.

Z tej pierwszej ziemi

(wiersze i proza)

**Xa urocznic 500-le-
tniej rocznicy Grunwaldu**

napisał

Ka. Zdzisław Zakrzewski

Cena 60 hal.

Po otrzymaniu w znaczku pocztowym kwoty 70 hal. odwrotną pocztą wysła

Księgarnia Katolicka

Dra Władysława

Milowskiego

W KRAKOWIE

plac Maryacki 9, róg Rynku
głównego. Telefon Nr. 1308

Drobne Ogłoszenia

po 4 halerze od wyrazu
minimum 50 halerzy

Poszukiwane.

Fabryka

andrutów i opłatków

poszukuje

kilka dziewcząt od lat 16.

Zgłoszenia przyjmuje Cu-

kiernia Malika, Grodzka 47.

FANNA

zaczyna biegać na maszynach kil-

ku systemów poszukiwań w Kra-

kowie w biurze handlowym lub

adwokackim. Zgłoszenia pod T. E

do biura dzienników Maryana Ho-

cyca, Kraków, Wilna 2.

SWOSZOWICE

Kapiele siarczane, malow, hydro-

patya. Omilub z Rynek krakow-

skiego i ze starych kolejowej, kaplica,

pocztą, restauracją w mieście

Miejskie latnie. 897

L. 7000.

Obwieszczenie licytacji.

(Celem wydzierżawienia na

3 lata od 1 stycznia 1911 do

31 grudnia 1913 prawa poboru

opłaty gminnej od trusków

apirytusowych, piwa i miodu

w okręgu poborowym miasta

Podgórze, rozpisuje Magistrat

miasta. Podgórze ofertowa li-

cytacji.

Oferty zaopatrzone w stem-

pel na 1 kor. i opiewające można

wnieść do 15 sierpnia

1910 do godziny 12 w połu-

dnie.

Do oferty należy dołączyć

kwit na złożone wadium w

wysokości 10% oferowanej

kwoty.

Warunki licytacyjne można

przejrzeć w Magistracie w go-

dzinach urzędowych.

Z Magistratu miasta Podgórze.

Burmistrz:

Fr. Marynowski w.

Ogłoszenie licytacji.

Komitet budowy gmachu Mu-

zeum techniczno-przemysłowe-

go i Krajowego Instytutu po-

popierania rękodzieln i przemysłu

w Krakowie, rozpisuje niniejs-

zem publiczny przetarg na ro-

boty wykonanie się mające, a

mielowicie:

szelazna, balustrady, kraty,

ślusarskie,

stolarskie, podłogi be-

lowane, posadzki dębowe,

szklarskie,

pokostnicze i malarskie.

Formularzy, planów, oraz

wszelkich wyjaśnień udziela

Kierownictwo budowy codzien-

nie od godz. 4—6 popoł.

w lokalu Muzeum technicz-

no-przem przy ul. Franciszkańskiej 4.

Oferty w zapieczętowanych

kopertach, zaopatrzone znacz-

kiem stemplowym za 1 Kor.

oraz kwitem Kasy miejskiej

potwierdzającym, że oferent

złożył wadium w kwocie 5% od

ceny oferowanej, składać na-

leży w Muzeum techniczno-przem

przy ul. Franciszkańskiej 4.

najpóźniej do dnia 6

sierpnia 1910 do godz. 12

w południu, gdzie też nastąpi

otwarcie ofert.

W imieniu Komitetu budowy

T. Stryjowski

kierownik budowy.

887

ZAKŁAD
artyl.-kamieniarski
budowlany
Józefa Kuleszy
z siedzibą w Krakowie
wielki wyrob gotowych
pomników i nagrobków
z kamienia i marmuru
rozkładają się wykonania
grobowe w miejscu
na przelazni
pobliżu Nr. 200.

10 KORON DZIENNIK!

może każdy lekko zarobić.

Adres należy pocztować wzie-

ściąc do firmy Jak. König, Wie-

śnów VII/3 — Postamt 63.

Przyrzędy i stoje

do konserwowania jarzyn i owoców

systemu Wecka polska

W. Halski, Kraków, Sukiennice 21, 22

Cenniki ilustrowane na żądanie.

Ogłoszenie licytacji.

Komitet budowy gmachu

Muzeum techniczno-przemysło-

wego i Krajowego Instytutu po-

popierania rękodzieln i przemysłu

w Krakowie, rozpisuje niniejs-

zem publiczny przetarg na ro-

boty wykonanie się mające, a

mielowicie: posadzki i szte-

nowe.

Formularzy, planów, oraz

wszelkich wyjaśnień udziela

Kierownictwo budowy codzien-

nie od godz. 4—6 popoł.

w lokalu Muzeum technicz-

no-przem przy ul. Franciszkańskiej 4.

Oferty w zapieczętowanych

kopertach, zaopatrzone znacz-

kiem stemplowym za 1 Kor.

oraz kwitem Kasy miejskiej

potwierdzającym, że oferent

złożył wadium w kwocie 5% od

ceny oferowanej, składać na-

leży w Muzeum techniczno-przemysło-

wego przy ul. Franciszkańskiej 4.

najpóźniej do dnia 6 sierpnia 1910

do godz. 12 po południu, gdzie też

nastąpi otwarcie ofert.

W imieniu Komitetu budowy

T. Stryjowski

kierownik budowy.

888

**ZMIANA
LOKALU.**

ZAKŁAD POGRZEBOWY

„CONCORDIA“

JANA WOLNEGO

plac Szczepański 2, (dom własny).

TELEFON

Nr. 331.

Zjed. austr. akcyjne towarzystwo żegluj parowej

AUSTRO-AMERICANA

Regularna i bezpośrednia

komunikacja z Austrią

do Ameryki, Kanady itd.

Rozkład jazdy.

a) z Tryestu do Wenecji-Jerke:

Oceanis 23 lipca

Europa 30 lipca

Martha Washington 6 sierpnia

Columbia 13 sierpnia

Argentina 20 sierpnia

Atlanta 27 sierpnia

Aliso 3 września

Martha Washington 10 września

b) z Tryestu do Argentyny przez Rio de Janeiro:

Aliso 7 lipca

Soňa Hohenberg 14 lipca

Lauro 21 lipca

Francosa 28 lipca

Columbia 4 września

Informacji udzielać oraz sprzedaw kart okretowych nakuteczniej

Dla zachodniej Galicji i Bukowiny:

Kraków: Generalna Agencja Austro-Amerykańska (**GOLDLUST**

i Ska, Biuro podróży-komisowe) ul. Łobzów 7, napre-

ciw dworca kolej.

Dla Galicji wschodniej:

Lwów: Biuro pasażerskie Austro-Amerykańskie, Na Błonie 2, jakoteż

wszystkie prowincjonalne agencje, następnie

Tryest: Dyrekcja Austro-Amerykańska, via Mello Piccolo 2.

Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Amerykańskie II. Kaiser Josefstr. 38.

387

Ogłoszenie licytacji.

Komitet budowy gmachu

Muzeum techn.-przem. i Kra-

jowego Instytutu popierania

rękodzieln i przemysłu w Kra-

kowie, rozpisuje niniejszem pu-

bliczny przetarg na roboty wy-

konanie się mające, a mianowicie:

urządzenia wodocią-

gowe.

Formularzy, planów, oraz

wszelkich wyjaśnień udziela

Kierownictwo budowy codzien-

nie od godz. 4—6 popoł. w

lokalu Muzeum techn.-przem.

przy ul. Franciszkańskiej 4.

Oferty w zapieczętowanych

kopertach, zaopatrzone znacz-

kiem stemplowym za 1 Kor.

oraz kwitem Kasy miejskiej

potwierdzającym, że oferent

złożył wadium w kwocie 5% od

ceny oferowanej, składać na-

leży w Muzeum techn.-przem.

przy ul. Franciszkańskiej 4.

najpóźniej do dnia 6 sierpnia

1910 do godz. 12 w południe,

gdzie też nastąpi otwarcie of-

ert.

W imieniu Komitetu budowy

T. Stryjowski

kierownik budowy.

888

CHAMPOO

z „Białym Orłem“

do blond i do ciemnych wło-

sów, z przepisem Dra Lustera

specjalistycznie chłodzi włosy,

odczyszcza, wzmacnia i pobu-

dza porost włosów. Cena pusz-

ki 80 h.

KREM NA PIEGI

Prof. Hebrly

nowa niesamowicie w krótkim

czasie pociąga i plany wtru-

bia. Cena puski 3 K.

PLYN LUB PASTER

NA ODGASKI

używają niezawodnie i bezbo-

lesnie nagoty. Cena pływ

70 hal, paster 80 hal.

Proszek na odwieśnienie

używa w 5—10 minutach sz-

pełnie bezboleśnie i niesko-

rodnie każe odwieśnienie na

twary i pękły. Cena puski

3 Kor. 50 hal.

REUMATOL

niezwyczajny środek za wszel-

kie bóle reumatyczne i god-

wo. Cena 1 K.

Wyłączny skład w aptece

pod „Białym Orłem“

Kraków, Rynek gł. Linia A-B

Nr. 45. 888

Mleczarnia higieniczna

Kraków, róg ul. św. Anny i Ja-

gielskiej.

Śniadania, obiady, kolacje na

świeżym mleku. Kuchnia mięsa

i jarzyna.

BAJORSKI I STREIT.

Na Nalewki

owocowe

przesyła pocztą opłatnie

5 Litr. Spirytusu „Exqui-

sit“ 97 5% T. naleszczu,

najwyższejszego za K. 11

Fabryka Wodek polskich

Dutkiewicz i Sowiński

Kraków, Floryańska 28.

889

W KAŻDEJ RODZINIE

powinno zawsze się znajdować radykalny plaster z Welsa prze-

ciwko odgaskom szlonej stryjki marki i koperta 40 hal

Radykalny środek z Welsa przeciwko odgaskom szlonej stryj-

ki marki i koperta 40 hal. Zeleny wzmacnia-

jący plaster z Welsa i koperta 50 h. Czerwony plaster

z Welsa przeciwko dnle (podgryze) i reumatyzmowi i koperta K. 1.

608 Sprzedają i wysyła

C. Richters Adler-Apotheke Wels (Wyzsza Austria)

za poprzednim nadesłaniem nakuteczności w markach pocztowych (z do-

danien 30 h. na port). Proszę wżądać specjalny opis marek plasterowych.

889

PALARNIA KAWY

Wszystkie rodzaje kawy

palone i mielone

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z wyjątkiem kawy

z